

խառնայ էի. եւ խնամահնուց
 եղ ի վերայ կ'ընդին եւ ննջու
 ան զկը. աճ, ոչ զարթեաւ ըստ
 յարսի արարին որդիքն իդի. ի
 յիտ կը ամայն զարթեաւ. եւ ա
 կաւ ի քուն եղէ եւ գլուխս ծանրա
 յարկեայ քնով եւ երայ

Միջ ձեռարկին վերջը կը գտնուի նաեւ "Ուղիղ
 եղջերն", 71 եղանակով ձայնագրուած. եղանակներու
 տեսներն են

1. գգածն	26. անձեղն	49. դարբիէլ
2. խմաստնակ	27. շնորհապարգ	50. միքսէլ
3. խաւառ	28. հասրնձն	51. ուսովար
4. ձագն	29. մեղուն	52. փոշն
5. մնակոն	80. ար. նշանեղն	58. դարբին
6. ձագն	81. կարսիք վանեղ ջնն	54. փոքր
7. հիւանդ		55. սաւկասն
8. դուռնակ	82. ուղուն	56. այսաւրմտանէ
9. հասամ	83. զանառ	57. ուղեայ
10. ջուշակ	84. գայլն	58. աղաղակը
11. ջորակն	85. ձագն	59. կաշն
12. գուռը	86. տաւաղաւա պայն	60. կերակոս երեջ
13. ցինայն		61. սարկուռազ
14. եկ	88. սայլն	62. Կիշող
15. ջիւքալ	38. տակն	63. ձագ
16. գոճնակ	39. արլը	64. փոշն
17. աղաւթիկ	40. միջցին	65. թագվար
18. ծոփցին	41. սառածուքն	66. գալ
19. չարհիկ	42. իեղիմին	67. խաշ
20. հասուն	43. մտան	68. փոքր
21. ջորեգալ	44. սառուտ երգ	69. իւղաւ
22. արծին	45. չաւառվար	70. թար
23. ձագն	46. յաւենից	71. հեշտ
24. հովին	47. յեպտալ	
25. լալկան	48. գլշիկ	

10.

Չ Ս Ր Ա Յ Ա Ց

(ՌձՆ — 1658.)

ԹՈՂՈՔ 271: — ՄԾԺՈՒԹՈՒՆՆ 16 սմ. նրկ.
 115 սմ. լայն. 5 սմ. հաս: — ՏՈՂ 26: — ՆԻԻԹ՝ ԹՈՂԹ: —
 ԿԱՉՄ՝ կարծապէս փայտ: — ՀՍԳՄԱՆՔ՝ մարտի:
 — ԳԻՐ՝ ըտրորի. Թանկ սեւ. — ՍԿՋԲՆԱՍԱՌԻՇՐՆ
 եւ ՍԿՋԲՆԱՍՈՎՐԸ կարծր: — ԴԱՍԱՐԳ ԹՈՂԹ ընդ
 Ասկն 5 է: — ԼՈՒՍԱՍԱՑԱՍՐԻ 129. ԳԼԽԱՍԱՐԻ 9,
 ԳԼՍԿԿՐ, Գ՝ հշ շատ ազոն: — ԳՐԻՉ անմանթ: — ՏԵՄԱՔ,
 Մալուխ, Սարգիս ԵԱԿՐ:

Մատենան և Հըրդեաց:

ԹԵՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ: 1. (Չայեբու
 համառուագրութիւնը). "աճ. առաջի ձայն է. ագ. ա.
 առաջի կըզմ" է. բձ. երկրորդ է" եւն. (Ենայ գրի փոր
 մեր): — 2. "Սմն ՌՄԼԷ (= 1788) ին նիկոզու ոչը
 բար եկաւ ասարն եր նահանջ տանուար. կարծն զիւր
 տարու զուսկարի ամայ մէկիւր որ երեջարթի:

3. "ար. սարգիս ամուր պարիսպ

4. "բընիթ ծայա. իւր լուսնոյն

Սմննէն վերջը — "ԹՎ. ՌձՆ" (= 1658) —

Գրորին կըզէ յիշատակարան ինայ

5. "Երշտակ է ար. շարակնոցա, մաւլտային,
 յիւր որդին ար. այլ բաննն ար կ'այ ար. շարակնոցա
 բարով վայելեցէ թՎ. ՌձժԻն,"

6. "այս շարական սարգիսն ան. բարի վանլաճ՝
 ամէն,"

7. "Ես անարտն եւ անդամն,"

8. "ար. ան. սղոր գիծած եւ գու. եւ սղորմած մար.
 դասեր ա. ո. բահմէն լող փ... ար. յ. ար. յ. զ՛
 ըզլայեղաբ նորգեան գրեցու զարթար եայ քս. Թո,
 էլլապիզմ՝ սն. ուղ. սլ ար. կոս սվ. ո. կոմ. աթէլլայ
 սղու. լոս եւ կուս լոս եւ կոս լոսէճ. ոմ՝ լայնարդիջ
 աղար ար մէլ. սլ ար. մէլ. ո. քս. բարբիջ ար. էլր. սգ-
 նական անկելուս այնպիկի հաբ ան. վար էլլայի նորա-
 բոս բ. քս. մալաէլլ. պիզմ՝ սլ սվ. ար. կո. մ՝ լոս եւ
 կոս լիէ Լ. սղառաս,"

Վերջն յիշատակարանին գրերը կոչոյ, սղեղ,
 աձեւ. անկարգ եւ խառնակ են: Առջի գրէն նաեւ մէն
 ալ չէ գրուած, միայն բարբ շարականներն վերջ —
 "ԹՎ. ՌձՆ": — Ուստի եւ գրիչ, սակ եւն յայտնի է:

11.

Ն Ի Ե Տ Ր Ա Ն

ԳՂԹ — 1890.

ԹՈՂՈՔ 292: — ՄԾԺՈՒԹՈՒՆՆ 24 սմ. նրկ.
 17 սմ. լայն. 5.5 սմ. հաս: — ՆԻԻԹ՝ ԹՈՂԹ: — ԿԱՉՄ՝
 փայտէ կարծր թափշով պատած: — ԳԻՐ՝ խոշոր ըտ-
 տրորի: — ՍԿՋԲՆԱՍԱՌ եւ ՍԿՋԲՆԱՍՐԸ՝ կարմիր: —
 ՀՍԳՄԱՆՔ՝ մարտի: — ԳՐՈՒԹՈՒՆՆ՝ երկսիւս. իւր-
 քանչիւր 19x5 սմ. միջն լուսայեղ 1.5 սմ. տող 25.
 — ԴԱՍԱՐԳ ԹՈՂԹ՝ 5 է: — ԼՈՒՍԱՍԱՑԱՍՐԻ 222. —
 ԳԼԽԱՍԱՐԻ 18: — ԳԼՍԿԿՐ 4. զարդարած՝ բայց ոչ
 զնդեցիկ. պատկերներուն ըով դրած է կարմիր շաւր-
 ներ. սկզբէն եւ վերջն երկերկու ԹՈՂԹ մագաղաթ
 հին ժառնգի մը մնացորդ: — ԳՐԻՉ անմանթ:

Վերջը կը գտնուին — "Սիւնիքի աղէկանս-
 զբացւոյն եւն. — "Ստեփաննոս Սիւնեաց կեպիսկո-
 պոսի զուսուել Տըաշեց արտանի ստեկայի գերա-
 պանծութիւն բանից" եւն: Տարբ կանոններ —
 Մտաթէտոսի զիւսկարգութիւնը. ինչպէս նաեւ ա-
 մէն աւետարանէ վերջ՝ յարորդի գլուխները: Մտա-
 թէտոսի զիւսկարգութիւնէն վերջը կը կարդանք
 "Համանայնութի. զիւստ. ի հինգ տեղով գ.
 աւետարանիչքն համանայնին միմանայ եւն: Եւ,
 Ենայ կնք մը "L. ed Mouradian Samsoun."
 եւ սակը գրուած: "Այս ձեռագիր Աւետարանը
 գնեցի Չարչամպոցի ծեր Թաւէոս հանգուանեալ
 քահանայի որդւոյցն, ի կարին Սանտարան վար-
 ժարանի թանկարանին նուիրելու յատուկ նըպա-
 տակաւ, սըլ այսօր կը յանձնեմ նայն վաճարանի
 վարութեան անգամներէն Մեծ. Գերուէ Էֆէմոսի
 Առաջնին. Աւետարանս այս գրեալ է ի Թուրքի
 հայոց ԳՂԹ այսինքն 839 թուականին Սաման.
 ԺԼ հօտի ՌՅԼ կամ 25 սեպտեմբերի 1889 թուին
 Բրիտանոսի Լ. Ես: Մուրատեան,"

Այնուհետեւ ուրիշ երկու յիշատակարաններ

օտար բրէէ:

ԹԵՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ: 1. "Երշտակ է
 այս ար. Աւետարանը քսի. ծայ. հաւատարմ՝ քրիս-

տունէն ի վայելուցն ծոյց. սն. կիրից երկուց եւ իւր զուակցոնն իւր ար. յս. բարով վայելիւ սացել Ամէն:

9. «1880. եւ Հայոց Ռեժիմ. Թուականով անցի թիւքն ճիւղ. պապայեւ գնեցի այս ձեռագիր ար. աւետարանն Հարգապիտ. սարդ յիշատակարանն ձեռքբուցի վերջուարուբեր. գրուած է Հ.Յ.Կ. Թուով ՊԼԹ. Թուականով. եւ իմ սերնդեսցա յատուկ ստացուած անվիրայ մը է: Բնու. ո՛ր եւ է մէջը վայց յարձակմամբ բռնի սեփականելու իրաւունք չունի: որպէսզորտ. ստարգարութեամբ. եւ կըրպի վաւերացնել: ար. Թագուտ ԳՏԿ. որի գերտորի ստեփանկան ինքնիցի համասանեանս (Հոս երկու կնիք գրածունս):

3. Աւետարանին մէջ լուսանցներու վրայ կան տեղեկութիւններ. ինչպէս. «Երբեկինդանին առաւուսին. քաւանեցն է՞ր եւն: Մտածեալի վերջը կայ հեռուեալ ծանօթութիւնը. Աւետարան Մտածեալի դուռն աւել յնէ Աւետարան գիրտարու ԿԳ. վայցութիւն. ԼԳ. Տունն. սր. գրեցա յիմ. բազարի. ի լնգու հերթայցի. Ջկիի աթ մով Լարմաւանայլ փրկչին մարդ: Եւ մինչեւ ի գործեանս Եւ ի պարթեւ Եւ ի բուշանս. ի գովնի կատարեաց ի փաստ այ. Եւ Թարգմանեցաւ ի յոյն ինչու: Մարդոր վերջը. Մարկոս Աւետարանիչ Աշխերտուլ Պերտորի սուսքելոյ: Գրել զաւետարանն ի բերանայ նորա: Եւ հրամանաւ նորա: Յետ ծէ ամի վերանայլ փրկչին մարդ. Գործուտ գրով: Որ յետոյ յաղհանարացոց քարոզեցաւ երթայեաց բարութեան. եւ բովանդակեաց թիւս. ա. մ. Լ. Գ. Եւ աւետարան գիրտարու. ծէ: տունն ա. ո.՞»

4. Ղուկասի վերջը — «Ղուկաս Աւետարանիչ աշխերտուլ պուզարի Աւարկի. ի համ. բազարի. Յետ. ի. ամի. վարանայլ ան. գրեաց զիւր աւետարանն հասնայեց բարութեան: Եւ բովանդակեաց թիւս. յիւր: Եւ աւետարան գիրտարու: հոս: շնատ յես. սն: լլ: ս. մ. ձ. ինչ. Ժ. ար: Գ. ամ. Գ. Եւ ան: ա: յս: 5. եւ. մ. յի. Ժ. Ժ. Եւ ք. Եւ ք. զ: յէ. Եւ: Տրուանկան հրամանս: Տունն աւել. ս. ո.՞»

6. Պիլատոսը յիշատարան (մարդ գրով) «Փառք անհաս վէհի Անկարտա հզուրի Անուս. մեծի Անիմազ բարերարի հուր սկզբնականի: Որք. սկզբնակցի. Հոգայեց զոյակցի Ապտինազ արարչի Եւ բնակոց բաշնողի. Անից փրկչի: Եւ բարեց ազարչի հուր կամացողի. Այժմ եւ յաւիտեանս ամէն:

«Արք եւ նուստա եւ անարման ի բահնայայ: Եւ սովորաւ ի յարհեստ զլուսնան: Աւարականութե. կամացող բարեարեւն այ: Որ հանապազ զարիւս կամի կամ մարտապ իւրոց: Բազում ըջըն. քանկացող եղայ եւ ինչ ձեռարեւ գրեց զաւետարանս. Եւ Որ Եւ աւետիկ հանապ. Եւ պարծաք հաստայ: Եւ զիւն անքարաց շարիչոյցի: Որ ի հիմունս սիրնի հանրի սովու. զարդափայլալ պայծառանայ զարմ. բրիտանեցի. . . .

Եւ քանկակ ամենեցոր: վան այսորակ աշխատեցայ եւ գրեցի զայլ ի վայելու. մեծկանց եկիւրցայ. զոր ար. Եւ. պահեցել ի կամս ողորմութե. իւրոյ ամէն: Արք. մեծա. յուսով եւ բազում արերտանալք ինչորեմ յամենեցունց: Որ լուսաւորիք ի կնեսարե բարոզութեան ար. աւետարանիս: Ջի յիշանիք գրակցարար կան զմիւրեցեւ Քրիստ. եւ զձեռոյն մեր եւ զեղբարն. եւ զզուակն մեր. եւ զամ. արեան մերձաւորոն մեր. Որպէս զի ազու. Եւ քննուք շնորհեցել մեզ ան. Եւ

զու. Եւ եւ մեզ յիշողացա ամեն: Բայց գրեցաւ ար. աւետարանն ի Թուականին Հայոց ի պլն. ընդ հոլուանեաւ ար. տնածնին. եւ ար. գրիգորի. եւ ար. Նիկողայոսի Հայրապետին եւ ար. կարապետին. եւ այլ ար. եւ անարձակ. ամանարաց ի լուսաւորութի. մանկանց նոր սիրնի Արիւնակոս իխտ ընտրել եւ երկու աւետարանն ի մի անգլ է բերած. մին աւետարանն ար կոչի Բարեկոչի: Երկու աւետարանս առաւ. զան է ար մի շատու. իրաւք էրն գրած Եւ մի Հայիք յախմարութի. իմ. եւ յանարհեստ գիրա: զի բազում. աշխատանք կրեցի. մինչեւ կատարեցա: Որոց շնորհեցել ար. ան. արեւնակոս շնորհեցել զէր արդարութիւն. ստա եւ ի հանդերձեան ամէն:

6. Ուրիշ յիշատակարանն օտար գրել: «Ես Հայրապետ երեցա եւ զերթայն իմ զյովանէնս ստացայ ի հայալ արքեանց իմոց քոր. աւետարանս յիշատակ ինձ եւ ծնոցայ իմոց. առաքելն եւ մերն իմոյ մանիին. զուսոց իմոց յահանին եւ զրիգորին. եւ կնեսկցին իմոյ մարտուն. Յիշեալիք եւ զիկրակոս միայնակնն. որ աշխատեցա ի Ժախ սորա. եւ հայնն նոր. զվարդին. զբեւն իմ զարքն. եւ զուսոքն. Յիշեալիք զտէրն եւ զիս զազմամոջ գրելու: Եւ զերթայնին որ առ քո. փոխեցաւ յիշեալիք ի մարգարալի յազու. Ես մեր եւ ան. յիշողացի ազմամոջ ան. հաստակ ամեն: Յիշեալիք զմարտին եւ զզուակն իւրոյ տիրացուն ար տալոյ հասակաւ փոխեցաւ առ քո: Եւ թի. փառք յաւիտեանս ամէն:

Այս յիշատակարաններ վերջ Երվանդանէն «Իրք կնոյն շնայեցայ: Որք յետոյ գարձեալ երկու յիշատակարանութիւն:

6. «Վերջին կազմոջ աւետանին. Յիշեալք է ար. յազու. Բարք մեր զմիւր. ար եւ զամիտան եւ մերեւ. Թուեալ չարածան զպար արեւը եւ ծնաւ. քք իմ զարգ. մեյր իմ զնշար. որ կազմեաց. սոսայլ . . . 2. ք. ար. աւետարանի. . . ար. նշանին յառաջնորդութե. ի մարգարեի գովիկն թ. Ռ. Ռ. (= 1667)

7. «Վստե մեր աղարկեց. քով եղարց գրեցաւ ի ծերամբն սուստանուն Յիտայի յարեղի Թ. Ռ. Ջ. Բ. (= 1728) օրն եր. ամէն:

12.

Հ Ր Ր Ս Կ Ե Ն Ց

244 = 1322:

ՅՈՂՈՒ 329: — ՄԾԻՈՒԹԻՆՆ 14 սմ. երկ. 10 սմ. լս. 9 սմ. հատ: — ՅՈՂՔ 23: — ՆԻՌԻՑ ԹՈՂԹ: — ԳՆՋՐՔՔՔ կաշնակա փայտ: — ԳՈՒԹՈՒԹԻՆՆ բաւական մարտ. զի՞ միջակ օրորգի: — ՍԿՁՐԱՅՈՂԻՐԸ եւ ՍԿՁՐԱՅՈՂԻՐԸ կարմիր. — ԼՈՒՍԱՆՑԱՍԳՈՒՐՔ 139 որոնց մէկ մասին կենցըր կորած է կազմուած ամեն: — ԳԼՈՍՏԱՍԿ 10. ԳՆՏՆՈՒ չկայ. — ԴԱՏԱՐԿ ԹՈՂԹ չկայ: — ԼՈՒՍԱՆՑԱԳՈՒԹՈՒՆՆ չկայ. — ՅՈՒՍԱՆԿԱՍԻՐՆ. 6 յիշատակութիւն: Գիտք Նախարար ան ընդն: — ԳՈՒՊ Երվանդան: — ՓԱՍՄԱՆԿ ԳԱ (= 1322): — ՏՅՂԻՄ Մաշակողանապատ: — ՏՅՈՒՐ Գ այլեւայլ անծնը:

Մտեանս եւ Էրարիոց, ծանօթ բովանդակութեամբ.:

ԵՒՄԱՆՍԱՍԿԱՐՈՒԹԻՒՆ ԻՆԻՑ: 1. «Ջգովնն ստացաւ զոր զարտաւոր արեւոյ. անուամբ միայն այլ ի գործոց յոյժ Թափուր. ար բառացա զայ ի հա-

լալ արդեանց իմաց: Աղայեմ՝ զձեզ յիշէ յազաւթս
ձեր եւ ան. զձեզ յիշէ անէն:

2. «Երեւելիք է ար. ստացող զարդնոցիս զ...
(անունը ընդունած) նուազս եպիսո. ար. կարպետի եւ
ար. անտնին. որ ստացաւ զսա յիշատակ իւր եւ ծնու-
զաց իւրը եւ որ զմեզ յիշէն յիշեալ լինցին եւ նոցա
աւազի աչեզ ասունին քիւ:

8. «Չվերջին ստացաւս սորա Չտիրատուր ար-
իբեզայ: Աղայեմ՝ Յազաւթս ձեր յիշէլ է ար:

4. «Չվերջին ստացաւս սորա Չտիրատուր կրօ-
նաւոր ար ըտտացա զսա է հաւալ բնինց իմաց: Աղազա-
կեմ՝ յիշէլ յազաւթս ձեր:

5. «Սերբին նորոգողը. սոր. մահաւոր քրզ. ա-
բեղծ. է թվին. ՌՂՂ. (= 1642) է վաւերացն ար.
Թորոսի ար. զուկտին. եւ իւր սրբոյն տիրացաւ լու-
սիկին: անէն:

6. Գրեալք յիշտուրն: «Փառք աննաւոր.
երրորդութեն. եւ սի. անու. թին. հաւր եւ սրբւոյ եւ
հազար սրբոյ անն անէն:

«Գրեալս եղանակաւոր գրաս է թուականու-
թեանս հայոց յիւսթին հայրոյր եւ իւսթանաւուն եւ
սի ամբ: է... լիւն. սրբոյ... աւշին: ա. է հայրապե-
տութեն. հայոց ան. խորհուրտ լամբրնոցոյ: է հըս-
շակաւոր անապատայր Բաշի-տր կոն. ընդ հովանաւ
աննաւոր հնեալ սրբուոյ անտնին. եւ սրբոյն յովանու-
նաւ կարպետի եւ ար. առաքելոցն քի. ձեռամբ յոյ-
նանաջ եւ անպիտան հոգոյս յահուր: (է վախումն հն-
գահագր աննին ար. պաւղոսի կպի: սպասաւորի ար. կա-
րպետի) (— փակագրի մէջ գրուածը տարբեր գրած
է եւ վերջին բառն ալ լուսանցքին մէջ գրուած է) որ
ստացաւ զսա է վայելումն աննին իւրոյ եւ յիշատակ իւր
եւ ծնաւ զայ իւրոյ: Արդ աղայեմ՝ զամենեւեան արք
աւակիրք է աննէ յիշեալիք զստացող ասունի (զար. պա-
զս կարկապոտ):»

«Ընդ նմին եւ զին զանարժանս զգեոց ասունի
զյոճ. եւ զմնազն իմ: Նա եւ զպատուելի երջայրն իմ
զարբաւոր քահն. զնեղութն յիշեալիք է ար. որ զաւրիտակն
չնորհաց մեզ. Երեւելիք է ար. զըզայրն մեր. զզրիզոր
զճանքոցեանս է քո: եւն. ան. յիշողաց եւ յիշուցս
սրբանոցի: Եւ նմա փառք յաւիտեանս անն:

Այս յիշատակութիւններէն վերջ կուգան քանի
մէ շարականներ, որոնցմով կը վերջանայ գիրքը:

(Մեռեցիւ իւր ակնաւոր) Է. Յ. ԱՍՏՈՒՆՍՍ



ՅԶԳՍԵԻՆ ՀՐԸՏԸՐԸՎՈՒԹԻՒՆԷՔ

1894 ԵՒ 1895 ՏԱՐԻՆԵՐԻՒ

(Հրատարակուած է)

Բ. ԵՒՐՈՊԵՎՈՆ ՀՐԸՏԸՐԸՎՈՒԹԻՒՆԷՔ

1. Abā Sālih — The churches and monasteries
of Egypt and some neighbouring countries attributed to
Abā Sālih, the Armenian, ed. and transl. by B. T. A.
Evetts. With added notes by A. J. Butler. (Anecdota
Oxoniensia. Semitic Series. Part VII.) Oxford, Clarendon
Press. 4^o, pp. XXV+882+142.

[Այդասանչ Նայ — Պատմութիւն եկեղեցեաց
եւ վանոցից Եգիպտոսի — Քաղաքնաւթիւնը տես
Ա, 30: — քննար. «Մշակ» Թ. 146:]

2. Ainsworth W. — The sources of the Ephra-
rates: Gr. J. VI, p. 173—77.

[Այնպիսիք — Եփրատայ արդիւնները:]

3. Aladin E. — Über den Armeniern: Veihagen
und Kasings's Monatshefte. X, II, p. 218—26.

[Աշարհն է. — Հայոց մէլ:]

4. [Aigow's.] Wissenschaftliche Forschungen im
Kaukasus: Deutsche Rundschau für Geogr. u. Statist.
XVI, p. 236 f.

[Արդայի ուսումնական խուզարկութիւններն է
նովկաս:]

5. Ara. a journal of literature and of Armenian
politics and history. Ed. by J. D. Meik-Beglar. Vol. III.
Dacca, 1894. 8^o, p. 280.

[Արաս, ամսագիր զրական, քաղաքական եւ
պատմական:]

6. Armenia, VIII. Szamosujvar. 8^o, 1894, p. 412.
[Արմենիա ամսագիրը: Ը. Տարի: 10 Քր.:]

7. — Թ. Տարի: 1896:

8. L'Arm. paraisant le 1^{er} de chaque mois.
VII. année, 1894. ed M. T., fr. 18-75.

9. — VIII. année, 1895.

10. Die Armenier: Wiss. Beil. d. Leipz. Zeitung
Nr. 189.

[Հայր:]

11. Armenische Alterthümer: Beilage der
Allg. Zeitung, München, 273, p. 6 f.

[Հայկական նոտիքը:]

12. АРЗУНИ А. — Reise nach Südkaukasien:
Verhandl. d. Ges. f. Erdk., Berlin. XXII, p. 602—11.

[Արծրունի Ա. — Ուղեւորութիւն է հարաւային
նովկաս:]

13. Архрун Г. — „Евемина“, психологичес-
кій етюдъ. Переводъ съ армянскаго А. Н. Даствакова.
Вакъ, Апортъ, 1894.

[Արծրունի Գ. — Էդիվիս, հոգեբանական
էտիւղ, թրգմ. Նայրեմէ Ս. Չաստակով:]

14. Basset R. — Les apocryphes éthiopiens,
trad. en français. IV: Les légendes de saint Têrtag et
de saint Sousnyos. Paris, libr. de l'art indépendant,
1894, 8^o, p. 42.

[Բասէ Բ. — Ս. Տրդատայ եւ Ս. Սուսնիոսի
զրոյցները ինովկարներէն:— քննար. R. Duval, Rev. c. 48,
pp. 370—72. J. Guidi, L'Oriente, I, pp. 253—55.]

15. Belck W. — Die Niveau-Schwankungen des
Goektschai-Sees: Globus, LXV, p. 301—303.

[Բեկ Վ. — Գէոկչայի մակերևութիւնի փոփոխու-
թիւնները:]

16. — Das Reich der Mannêr.
[Նոյն — Մաննէացոց տէրութիւնը: — թրգմ.
«Ազգագրական շարժւոյ», 1896, Գիրք Ա., էջ 27—36:]

17. — Transkaukasische Gürtelbleche und
kaukasische Priap-Figuren: Zeitschrift f. Ethnologie,
XXVI, p. 559.

[Նոյն — Աղղղակասան զարդեր եւ կալկա-
սեան Գրիպական պատկերներ:]

18. — Bericht über einen Vortr. von W. Belck
über Armenien und seine Bewohner: Verhandl. d. Ges.
f. Erdkunde. Berlin, XXII, p. 656—58.